

[Landbrugsministeren.]

dem, der herigennem hurtigst muligt får fremskaffet tillægsjord, og for arvemodtagerne, som får spørgsmålet løst og således er fritaget for senere indgreb efter denne lovgivning. Ligesom i § 9 gælder det også her, at priserne må man enes med statens jordlovsudvalg om, og det betyder, at prisen aldrig nogensinde kan skrues op.

Det vil ses, at der ved denne paragraf, hvis den ændres som foreslået, vil skaffes mere tillægsjord i fremtiden end hidtil, og til rimelige priser, og det vil ske i løbet af få år.

Det ærede medlem hr. Chr. Nielsen kritiserede ændringerne og spurgte, hvorfor jeg havde fraveget den udformning, lovforslaget havde fået ved tagelsen i folketinget. Lad mig sige det ganske kort: Det er sket, fordi det for mig er afgørende, at man opnår store og gode resultater for befolkningen, og jeg kan ikke se rettere end, at de resultater, der her er opnået, er af meget stor betydning for de formål, jeg lægger så stor vægt på. Det er muligt, at det ærede medlem ikke interesserer sig for gode resultater af det politiske arbejde, og så forstår jeg meget vel, at han ikke ønsker at medvirke til en ordening, som vel på visse områder kan betegnes som en fordel for en vis gruppe af befolkningen, men som til gengæld imødekommer interesser, som har overordentlig stor betydning for en anden del af befolkningen. Man kan efter min mening også sige det på den måde, at der nu ved fredelig forhandling her i rigsdagen og med tilslutning fra alle sider i fjor er gennemført en lov om statens forkøbsret til alle landbrugsejendomme, den såkaldte statshusmandslov, der formodentlig vil tilfredsstille ethvert rimeligt krav om jord til oprettelse af nye brug i de kommende år, ligesom den også vil give en del tillægsjord, efterhånden som ejendommene skifter ejer. Vanskeligheden eller svagheden ved loven med hensyn til tillægsjord er dels, at denne først fremkommer, når ejendommen skifter ejer, det vil altså sige i mange tilfælde først i løbet af 20—30 år, dels at der ved arveskifte ikke fremkommer tillægsjord.

Det foreliggende lovforslag om landbrugsejendomme giver, hvis det vedtages med de her foreslåede ændringer, sikkerhed for, at man i fremtiden kan forhindre ulovlige nedlæggelser af landbrugsejendomme og sikre bevarelsen af selvstændige landbrugsejendomme, hvilket er af så overordentlig stor betydning. Vi ved jo allesammen, at under visse konjunkturer, tider med fantasipriser,

krigstider o. s. v., er der en fare for nedlæggelse af mindre landbrug, men som forslaget nu er affattet, vil jeg tro, der er skabt sikkerhed for, at noget sådant kan undgås i fremtiden. Desuden vil loven, som jeg har nævnt, skaffe tillægsjord i betydeligt omfang til rimelige priser i løbet af et kort åremål, og det sidste er ikke af mindst betydning, idet vi alle er klar over, at det er et spørgsmål, som bør løses hurtigst muligt. Lovforslaget er et fremskridt i henseende til en bedre jordfordeling, og det er også påkrævet. Når vi her i landet bliver flere indbyggere, bliver der naturligvis mindre plads til hver; så må vi, som det blev sagt i går, rykke nærmere sammen, og vi er mange, der mener, at denne sammenrykning ikke udelukkende bør ske i byerne, men også bør ske på landet. Dette kan kun ske på den måde, at de, der har mest jord, afgiver en del deraf. Disse gode resultater vil lovforslaget give, uden indgreb i ejendomsretten, ved en meget lempelig begrænsning af retten til at erhverve et ubegrænset antal landbrugsejendomme. Dette er et så stort resultat, at jeg med glæde takker landstingets udvalg for dets arbejde til gennemførelse af de vigtige jordlove, som her er til behandling.

Nielsen-Man: Jeg vil gerne gøre en bemærkning til det ærede medlem hr. Oluf Johansen i anledning af det ærede medlems udtalelser i går. Det er rigtigt nok, som det ærede medlem sagde, at de pågældende ændringsforslag ikke blev fastholdt; som jeg nævnte, var det ikke alene det ærede medlem og hans parti, der opgav ændringsforslagene, det gjorde vi andre også. Men det gælder her som på en række andre områder, at faktorerens orden ikke altid er ligegyldig. Da ændringsforslaget blev skitseret, var der flertal for det. Efter at det ærede medlem og hans parti forsvandt, var flertallet forsvundet, og så havde det ikke større interesse at fastholde forslaget, specielt da vi alle var interesserede i at opnå enighed, ikke mindst fordi vi var af den opfattelse, at ministeren allerede nu efter lovforslagets affattelse har en faktisk bemyndigelse; spørgsmålet er vel bare, om ministeren ønsker at benytte denne bemyndigelse, det ønsker han måske ikke. Jeg vil alligevel henstille endnu en gang til den højtærede minister at være opmærksom på det forhold. Jeg forstår meget vel den begrundelse, ministeren giver, at det kan betyde en fordyrelse af byggeriet omkring byerne; det skal jeg ikke absolut bestride, men det bliver dog kun en minimal fordyrelse,